

NITTONDE SÖNDAGEN EFTER TRINITATIS

DOMINICAXIX

Predikan ved Sigmund Hjorthaug DELF.

Udsendt på ELBK prædiken-mission 17. oktober 2009 og holdt i Gratia menighed i Århus 18. oktober 2009.

Text Evangelium Matt 9: 1–8

Og Jesus gik om bord i en båd og satte over til sin egen by. Og se, der kom nogle til ham med en lam, der lå på en seng. Da Jesus så deres tro, sagde han til den lamme: »Vær frimodig, søn, dine synder tilgives dig.« Men nogle af de skriftekloge sagde ved sig selv: »Han spotter Gud.« Jesus så, hvad de tænkte, og sagde: »Hvorfor tænker I ondt i jeres hjerte? Hvad er det letteste, at sige: Dine synder tilgives dig, eller at sige: Rejs dig og gå? Men for at I kan vide, at Menneskesønnen har myndighed på jorden til at tilgive synder« — da siger han til den lamme: »Rejs dig, tag din seng og gå hjem!« Og han rejste sig og gik hjem. Da folkeskarerne så det, blev de grebet af frygt og priste Gud, der havde givet mennesker en sådan myndighed.

Det er en fin fortelling vi får høre i dagens evangelium. Hos Markus får vi flere detaljer. Vi ser det hele for oss hvordan disse fire menn, bærer sin venn, som er lam hen til Jesus for at han skal helbrede ham. Vi ser for oss folketrengselen, som gjorde at de ikke klarte å komme inn i huset hvor Jesus var. Men de lar seg ikke stanse. De tar seg opp på taket, lager hull i taket og firer båren med den lamme ned foran Jesus.

Disse fire menn var troende israelitter. Det var også den lamme mann.

De hørte til de stille i landet. De som ventet på Israels trøst, de var troende Guds barn som satte sin lit til den Messias som skulle komme. De hadde hørt ryktet om Jesus, og nå kom de til ham den syke

Så skulle man tro at det første Jesus gjorde var å helbrede denne mann.

Men nei, Jesus ser like inn i denne lamme manns hjerte. Han ser et forskrekket og bange menneske. Den lamme visste at Jesus var Messias, Frelseren. Han ville gjerne bli helbredet, men når han så på seg selv så mistet han all frimodighet. Skulle han, en synder, kunne møtes med den rene og hellige? Han visste om sin synd, han visste at i hans hjerte bodde all slags urenheter. Han kjente Skriftene som minnet ham om det daglig. Han hadde lest i Jobs bok: *Kan det komme en ren fra en uren?* Han hadde lest profeten Esajas: *Ve meg jeg er fortapt, jeg er en mann med urene lepper, og bor mitt iblant et folk med urene lepper.* Han hadde lest i Salmene: *Dersom du, Herre, vil gjemme på misgjerninger, hvem kan da bli stående?*

Han kjente sin synd så vel, og visste om sitt syndeforderv som han hadde arvet fra fedrene. Og så skulle han våge seg frem for den rene, hellige?

Jesus kjenner alles hjerter, han visste om denne manns største problem, han visste om den smerte som var større enn smerten over å være lam. Det var at han var en synder for Gud. Synden ga ham stadig smerte og uro, en dårlig samvittighet, han ble bange for Gud, som han en dag skulle møte å gjøre regnskap for.

Hva sier Jesus til ham? Han sier: *Vær frimodig, søn. Dine synder tilgives deg.*

Han kaller ham sønn.

Paulus var lykkelig over å være Jesu tjener, Jesu trell. Abraham ble kalt for Guds venn. Men den lamme blir kalt sønn. Jesus liksom løfter ham som en mor eller far løfter opp sitt barn og med kjærlig blick og smil kaller ham sitt kjære barn.

Søn, Vær frimodig: Dine synder er deg forlatt. Dine synder tilgives deg.

Det er ikke de fysiske plager som er det verste for oss mennesker. Det er synden.

Og selv om vi er troende mennesker, så plages vi daglig av våre synder.

Lik denne lamme, så plages vi av våre daglige synder, vår egoisme, våre forsømmelser, vår kjærlighetsløshet.. Tør vi vende oss til ham som ser det inderste i os? Også med våre fysiske plager? Han som har øyne som ildsluer, og ser alt?

Vi er visst også ofte bange som den lamme var det.

Når vi blir tatt av sides ved sykdom, som han ble, så kan det skje at vi får mer tid til å tenke – og så kommer synderne vi har gjort, frem i lyset på ny, og det er en plage for oss. Og vi blir bange for Gud.

Da er det godt at få gå til skriftemålet i gudstjenesten, og igjen få høre: *Vær frimodig, søn, dine synder tilgives deg.*

Er synden den største plage, så er også syndernes forlatelse den største lykke, og vi må igjen og igjen komme til gudstjeneste, og i preken og i skriftemål og i natverd få høre: *Dine synder er deg forlatt.* Da blir vi igjen forvisset om at Guds velbehag hviler over oss. Vi er rene for Gud, og har intet å frykte. For når Han tilgiver, så er det annerledes end når mennesker tilgir oss. For han tar aldri synderne frem igjen.

Luther sier i en preken: ”Det er noe helt annet når Gud forlater enn når det ene menneske tilgir det annet. Et menneske tilgiver synden sådan at han tenker på det dagen etter, ja bebreider ham det igen. Men når Gud forlater synden, da er det en høyere ting. Han fordømmer da ikke mer, men lar all vrede fare. Som det står i Esajas 43:

Din misgjerning sletter jeg ud, jeg, jeg, for min egen skyld, kommer ej dine synder i hu.”

Han husker ikke mer på dem, de er borte, de er slettet fra hans hukommelse.

Så langt som øst ligger fra vest, så langt har han fjernet vore synder fra oss (Sl 103)

Hvilken uendelig rik gave vi har i syndernes forladelse!

Guds rike består av disse to ord, sier Luther: Syndernes forladelse.

Vi blir ikke noe annet enn syndere i oss selv. Alt i oss er synd. Herren sier: *Du har bare trettet meg med dine synder og voldt meg møye med dine misgjerninger.*

Men, sier Herren: Jeg, sletter dine overtrædelser, jeg kommer ej dine synder i hu, for min egen skyld.

Nogle skriftkloge hørte hva Jesus sa til den lamme, og de var forferdet. De sa ved sig selv: Han spotter Gud.

Hvem kan tilgive synder andre end en, nemlig Gud? De mente ikke at Jesus var Messias, Guds sønn. De mente han kun var et vanlig menneske.

Jesus så hva de tenkte og han sa: *Hvorfor tænker I ondt i jeres hjerte? Hvad er det letteste, at sige: Dine synder tilgives dig, eller at sige: Rejs dig og gå?*

Ja, hva ville vi svare: Hva er lettest? Det må da være lettest å sige: Dine synder er deg forlatt. Det svære vil vel være å ha en sådan kraft og makt at man kan helbrede en syk.

Men for Jesus var det ingen lett sak å kunne gi oss syndernes forlatelse. Det kostet ham hans liv og blod. Det førte til at hans angst var så stor at hans sved rant som blodsdråper til jorden i Getsemane, og han falt på sitt ansikt og ba: Fader, er det mulig at jeg kan slippe denne lidelse, så la dette bæger gå mig forbi. Det førte til hans store angst på korset, når han sa: *Min Gud, min Gud, hvorfor har du forlatt meg!* Han måtte bære straffen for dine og mine synder forat han skulle kunne gi oss syndernes forlatelse.

For Jesus var det ingen lett sak: *Han opsendte under høje råb og tårer, bønner og anropelser til ham som kunne frelse ham fra døden* (Heb 5)

Ingen kan utgrunne eller forstå den lidelse Jesus måtte igjennom for vår skyld: Man tenker ofte på den fysiske lidelse. Og visst var hans fysiske lidelser store, men verre – og helt ufattelig for oss – var at han ble forlatt og overgitt til døden av sin Fader, som han sto i den inderligste forbindelse med. Han måtte nå smake Guds dom og straff for all verdens synd.

Gud sa: Du skal bære straffen for Adams synd, du skal bære straffen for Kains synd. For Davids synd. Du skal bære straffen for ethvert menneskes synd på hele jorden .

Kristus måtte bære dommen og straffen for all verdens synd. All verdens synd ble lagt på ham. Og han som var Guds elskede Sønn, ja Gud selv, ble forlatt av Gud.

Han, som selv var uskyldig, måtte tømme Gud vredes bæger. For å frelse deg og meg. For at den lamme, og du og jeg skulle få syndernes forlatelse.

For Jesus var det ingen lett sak å kunne si: Dine synder tilgives deg.

Men en sådan kjærlighet hadde han til oss at han var villig til å gi sitt liv og blod, og ta denne straff for synden i vårt sted.

På grunn av hans død på korset, så kan han si til ethvert menneske: Jeg har båret din straff: Din synd er tilgitt. Det er fred mellom deg og din Gud.

Gud tok straffen for hele verdens synd. Derfor kunne han si til ham som var lam, og til deg og meg:

Frykt ikke! Sønn, vær frimodig, dine synder tilgives deg.

Tilslutt i vår tekst leste vi: *Da folkeskarene så det ble de grepet af frygt og priste Gud, der havde givet mennesker en sådan myndighed.*

Jesus er sann Gud og sant menneske. Han er Gud og menneske i en og samme person. Han kaller seg selv Menneskesønnen. Han sier: *I skal vide at Menneskesønnen har myndighet på jorden til at tilgive synder.* Som sant menneske hadde han fått *all makt i himmel og på jord*, også den makt at tilgive synder. Og denne makt og myndighet til at tilgive synder ga han videre til sine disipler. Han sa: *Dersom I forlader nogen deres synder, er de forladt.*

Folkeskarene ble de grepet af frygt og priste Gud, der havde givet mennesker en sådan myndighed.

Gud har gitt mennesker denne myndighet til, på hans vegne, at forlade synder.

Denne makt og myndighet til at forlade synder har Gud gitt til kirken, til sin menighet på jord.

Derfor forkyndes syndernes forladelse deg fra prekestolen, den gis deg i skriftemålet, i dåp og i natverd.

Det er ikke sådan at fra prekestolen får du kun høre om syndernes forladelse. Nei, syndernes forladelse forkyndes for deg. Hvem du enn er og hva du enn har gjort, så skal du får høre: *Søn, vær frimodig dine synder er deg forladt.* For syndsforlatelsen gjelder alle uten unntak. Det knyttes ikke noen betingelse til deg. Det er ikke sådan at du må først spørre deg selv: Har jeg det nå slik, at jeg kan få tro, at jeg kan få synderens forladelse. Nei, syndernes forladelse knyttes ikke til en gjerning, eller noe hos deg som du skal oppfylle. Kristus har gjort det som skal gjøres forat du skal få eie syndernes forladelse. Det er det samme hvem du er, eller hva du har gjort. *Om dine synder er som purpur skal de bli hvide som sne.* Alle dine synder forlades deg for Jesu skyld. Når du hører det i prekenen, skal du få tro det. Tro det, så har du det, og så er det ditt.

Syndernes forladelse gis deg personlig i skriftemålet. Like sikkert som du merker prestens hånd på ditt hode og du hører ordene: *så tilsiger jeg dig alle dine synders forladelse*, like visst skal du få tro at dine synder er deg forladt. Ordene kommer fra presten munn, men han har står i Kristi sted og sier ordene på Kristi vegne. For Jesus har sagt: *Den som hører jer, hører mig, og dersom I forlader nogen deres synder, så er de forladt.*

I dåpen fikk du syndernes forladelse. Peter sier i Apgj 2 kap: *Omvend jer og la jer alle døbe i Jesu Kristi navn til syndernes forladelse.* Ytre sett ser det lite og ringe ut. Kan tre håndfull vand utrette sådanne veldige ting at du får vasket vekk alle dine synder? Ja, sier Paulus i 1. Kor 6: *I blev vasket rene, I ble belliget, I blev gjort retfærdige i vor Herre Jesu Kristi navn og ved vor Guds Ånd.*

Og i natverden får du igjen bekreftelse på at dine synder er deg forladt. Ytre sett er det ringe og smått. Et lite brød og en munnfull vin. Kan det utrette så store ting? Men Jesus sa om brødet: *Tag det og spis det, dette er mitt legeme.* Og han sa om bægeret med vin: *Dette bæger er den nye pakt i mitt blod som utgydes for jer til syndernes forladelse.*

Denne umåtelige rige gave som kalles syndernes forladelse har Gud gitt til kirken, til sin menighet på jord. Forat vi hver dag, skal kunne vite at Guds velbehag hviler over oss for Jesu skyld, for hans strafflidelses og døds skyld. Amen.